

Sygn. akt V CSK 694/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa D. M.

przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej,
Prokuratorowi Rejonowemu w Dąbrowie Górniczej i Dyrektorowi Aresztu Śledczego
w Sosnowcu

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 czerwca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku

Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 29 maja 2014 r., sygn. akt I ACa 134/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset)
zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;**

**3) przyznaje adwokatowi S.P. ze środków budżetowych
Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach kwotę 5.400 (
pięć tysięcy czterysta) zł wraz z należnym podatkiem od towarów
i usług tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną
powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność i stwierdził, że nieprzeprowadzenie dowodów wnioskowanych przez niego na okoliczność naruszenia dóbr osobistych było bezpodstawne, nie zostało uzasadnione i doprowadziło do nierozpoznania istoty sprawy. W uzasadnieniu tego wniosku wskazał, że zgłosił wnioski dowodowe w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji i w apelacji, a Sąd Apelacyjny nie uzupełnił postępowania dowodowego.

Trzeba zauważyć, że z wnioskiem o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania o przytoczonej treści nie korespondują podstawy skargi kasacyjnej, którymi Sąd Najwyższy przy jej rozpoznawaniu byłby związany. W zakresie naruszenia prawa procesowego skarżący powołał się bowiem wyłącznie na art. 224 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c., gdy tymczasem w skardze kasacyjnej można skutecznie zarzucać jedynie takie uchybienia procesowe, które popełnił w sprawie sąd drugiej instancji. Dla postępowania dowodowego prowadzonego przez ten sąd podstawowe znaczenie ma art. 381 k.p.c. i przesłanki wskazane w tym przepisie, a na jego naruszenie skarżący w ogóle się nie powołuje, tak samo jak na przepisy wyznaczające granice rozpoznania sprawy w postępowaniu apelacyjnym. Zrzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. przez sąd drugiej instancji może być natomiast zgłoszony w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

W efekcie, skonfrontowanie uzasadnienia wyroku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala stwierdzić, żeby skarga

kasacyjna powoda była oczywiście uzasadniona (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Powód powołał się też na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawił w formie pytania, czy przepis art. 262 § 1 pkt 3 k.p.k. zobowiązuje sąd do pojęcia czynności mających na celu ochronę mieszkania i mienia osób tymczasowo aresztowanych jedynie w koniecznym zakresie związanym bezpośrednio z zastosowaniem tymczasowego aresztu, czy też obejmuje obowiązek podejmowania wszelkiego rodzaju czynności, jakie są niezbędne, by mieszkanie i mienie tymczasowo aresztowanego nie doznały uszczerbku w zależności od okoliczności sprawy i w całym okresie tymczasowego aresztowania.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wnioski o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

W uzasadnieniu tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący przedstawił własny pogląd na temat właściwej wykładni art. 262 § 1 pkt 3 k.p.k., poparty odwołaniem się do stanowiska jednego komentatora. Stwierdzenie skarżącego o konieczności uwzględniania okoliczności konkretnej sprawy przy wyznaczaniu zakresu obowiązków, jakie art. 262 § 1 pkt 3 k.p.k. nakłada na organy stosujące tymczasowe aresztowanie jawi się jako dość oczywiste i niewymagające dalszego rozwijania. Charakter normy, na tle której skarżący sformułował zagadnienie sprawia, że trudno wypracowywać abstrakcyjne standardy jej stosowania, oderwane od okoliczności konkretnego przypadku.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490), orzeczono jak w postanowieniu.

Podstawą przyznania wynagrodzenia pełnomocnikowi reprezentującemu powódkę z urzędu w postępowaniu kasacyjnym był § 2 ust. 1, § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461).